

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1982/2003 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**της 21ης Οκτωβρίου 2003****για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1177/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC) όσον αφορά τις μεθόδους δειγματοληψίας και τους κανόνες παρακολούθησης****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1177/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο δ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1177/2003 θέσπισε ένα κοινό πλαίσιο για τη συστηματική παραγωγή κοινοτικών στατιστικών για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης, που να περιλαμβάνουν συγκρίσιμα και επίκαιρα συγχρονικά και διαχρονικά δεδομένα σχετικά με το εισόδημα και με το επίπεδο και τη σύνθεση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1177/2003, απαιτούνται εκτελεστικά μέτρα για την εναρμόνιση των μεθόδων και των ορισμών

όσον αφορά τις πτυχές τις σχετικές με τη δειγματοληψία και τους κανόνες παρακολούθησης.

- (3) Τα μέτρα που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής του στατιστικού προγράμματος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κανόνες και οι κατευθυντήριες γραμμές που διέπουν τη δειγματοληψία και την παρακολούθηση και οι ορισμοί που εφαρμόζονται στις κοινοτικές στατιστικές για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC), ορίζονται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 21 Οκτωβρίου 2003.

Για την Επιτροπή
Pedro SOLBES MIRA
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 165 της 3.7.2003, σ. 1.

M

1. ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί για τη διαχρονική συνιστώσα των στατιστικών:

- α) Ως «αρχικό δείγμα» νοείται το δείγμα νοικοκυριών ή προσώπων τη χρονική στιγμή που επιλέγεται για να εισαχθεί στις στατιστικές EU-SILC.
- β) Ως «μέλη δείγματος» νοούνται το σύνολο ή υποσύνολο των μελών των νοικοκυριών στο αρχικό δείγμα, άνω μιας ορισμένης ηλικίας.
- γ) Όριο ηλικίας που χρησιμοποιήθηκε για τον ορισμό των μελών δείγματος:

Στην περίπτωση πάνελ τετραετούς διάρκειας, το όριο ηλικίας δεν είναι υψηλότερο από τα δεκατέσσερα έτη. Στις χώρες όπου πραγματοποιείται τετραετές πάνελ με χρήση δείγματος διευθύνσεων ή νοικοκυριών, όλα τα μέλη νοικοκυριού ηλικίας δεκατεσσάρων ετών και άνω στο αρχικό δείγμα είναι μέλη δείγματος. Στις χώρες όπου πραγματοποιείται τετραετές πάνελ με χρήση δείγματος προσώπων, αυτό σημαίνει την επιλογή ενός τουλάχιστον τέτοιου προσώπου ανά νοικοκυριό.

Το προαναφερόμενο ελάχιστο όριο ηλικίας είναι χαμηλότερο στην περίπτωση πάνελ μεγαλύτερης διάρκειας. Για πάνελ διάρκειας μεγαλύτερης των οχτώ ετών, τα μέλη όλων των ηλικιών του αρχικού δείγματος είναι μέλη δείγματος, και τα παιδιά που αποκτούν οι γυναίκες δείγματος κατά την περίοδο κατά την οποία η μητέρα ανήκει στο πάνελ περιλαμβάνονται ως μέλη δείγματος.

- δ) Ως «διάρκεια του πάνελ» νοείται ο αριθμός των ετών κατά τα οποία τα μέλη δείγματος, αφού έχουν επιλεγεί για εισαγωγή στο δείγμα, ανήκουν στο πάνελ για τη συλλογή ή την κατάρτιση διαχρονικών πληροφοριών.
- ε) Ως «νοικοκυριό δείγματος» νοείται νοικοκυριό που περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα μέλος δείγματος. Ένα νοικοκυριό δείγματος περιλαμβάνεται στις στατιστικές EU-SILC για τη συλλογή ή την κατάρτιση λεπτομερών πληροφοριών εφόσον περιέχει τουλάχιστον ένα πρόσωπο ηλικίας δεκαέξι ετών ή άνω.
- στ) Ως «λεπτομερείς πληροφορίες» νοούνται οι προσωπικές πληροφορίες (υγεία, πρόσβαση στην ιατρική περίθαλψη, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την εργασία, ιστορικό των δραστηριοτήτων και χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων) που απαιτούνται για τουλάχιστον ένα μέλος δείγματος ηλικίας δεκαέξι ετών και άνω σε κάθε νοικοκυριό.
- ζ) Ως «συγκάτοικοι (πρόσωπα εκτός δείγματος)» νοούνται όλοι οι τρέχοντες κάτοικοι ενός νοικοκυριού δείγματος πλην των προσώπων που έχουν οριστεί ανωτέρω ως μέλη δείγματος.
- η) Ως «περιστρεφόμενος σχεδιασμός» νοείται επιλογή δείγματος που βασίζεται σε έναν αριθμό υποδειγμάτων ή επαναλημμάτων, το καθένα εκ των οποίων είναι παρόμοιου μεγέθους και σχεδιασμού και είναι αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού. Από το ένα έτος στο επόμενο, διατηρούνται ορισμένα επαναλήμματα, ενώ άλλα εγκαταλείπονται και αντικαθίστανται από νέα επαναλήμματα.

Στην περίπτωση περιστρεφόμενου σχεδιασμού που βασίζεται σε τέσσερα επαναλήμματα με περιστροφή ενός επαναλήμματος ανά έτος, ένα από τα επαναλήμματα εγκαταλείπεται αμέσως μετά το πρώτο έτος, το δεύτερο διατηρείται δύο έτη, το τρίτο τρία έτη και το τέταρτο διατηρείται τέσσερα έτη. Από το δεύτερο έτος και μετά, ένα νέο επανάλημμα εισάγεται κάθε χρόνο και διατηρείται τέσσερα έτη.

Για τις συγχρονικές και διαχρονικές συνιστώσες των στατιστικών EU-SILC, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- θ) Ως «ηλικία» νοείται η ηλικία στο τέλος της περιόδου αναφοράς του εισοδήματος.
- ι) Ως «μέλη νοικοκυριού» νοούνται τα άτομα που πληρούν τους όρους που αναφέρονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1980/2003 της Επιτροπής⁽¹⁾ όσον αφορά τους ορισμούς και τους ενημερωμένους ορισμούς.
- ια) Ως «συλλογικό νοικοκυριό» νοείται μια συλλογική κατοικία που δεν έχει χαρακτήρα ιδρύματος, όπως ένας ξενώνας, ένας κοιτώνας σε εκπαιδευτικό ίδρυμα ή άλλα καταλύματα στα οποία διαμένουν άνω των πέντε προσώπων χωρίς να μοιράζονται τα έξοδα του νοικοκυριού. Περιλαμβάνονται επίσης πρόσωπα που ζουν ως υπενοικιαστές σε νοικοκυριά με περισσότερους από πέντε υπενοικιαστές.
- ιβ) Ως «ίδρυμα» νοείται το σπίτι ηλικιωμένων, ιδρύματα παροχής υγειονομικής φροντίδας, θρησκευτικά ιδρύματα (μοναστήρια), σωφρονιστικά ιδρύματα και φυλακές. Βασικά, τα ιδρύματα διακρίνονται από τα συλλογικά νοικοκυριά από το γεγονός ότι στα ιδρύματα οι κάτοικοι δεν έχουν ατομική ευθύνη για την οικιακή οικονομία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα σπίτια ηλικιωμένων μπορούν να θεωρηθούν ως συλλογικές κατοικίες με βάση τον κανόνα αυτό.

(¹) Βλέπε σ. 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

2. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ-ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ EU-SILC

Ο πληθυσμός-στόχος των στατιστικών EU-SILC αποτελείται αποκλειστικά από ιδιωτικά νοικοκυριά και από τα τρέχοντα μέλη τους που διαμένουν στην επικράτεια του κράτους μέλους τη χρονική στιγμή της συλλογής των δεδομένων. Πρόσωπα που ζουν σε συλλογικά νοικοκυριά και σε ιδρύματα αποκλείονται συνήθως από τον πληθυσμό-στόχο.

Κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών και της Επιτροπής (Eurostat), μικρά τμήματα της εθνικής επικράτειας που δεν υπερβαίνουν το 2 % του εθνικού πληθυσμού και τα εθνικά εδάφη που παρατίθενται παρακάτω μπορούν να εξαιρεθούν από τις στατιστικές EU-SILC.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Εθνικά εδάφη που μπορούν να εξαιρεθούν από τις EU-SILC

Χώρα	Εδάφη
Γαλλία	Υπερπόντια γαλλικά εδάφη και διαμερίσματα
Κάτω Χώρες	Δυτική Φριζία (Friesland), εκτός από το Texel
Ιρλανδία	Όλα τα νησιά με εξαίρεση τα Achill, Bull, Cruit, Gorumna, Inishnee, Lettermore, Lettermullan και Valentia
Ηνωμένο Βασίλειο	Σκωτία βόρεια του Caledonian Canal, τα νησιά Scilly

3. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

1. Για όλες τις συνιστώσες των στατιστικών EU-SILC (είτε βασίζονται σε έρευνα είτε σε μητρώα), τα συγχρονικά και διαχρονικά (αρχικού δείγματος) δεδομένα βασίζονται σε ένα αντιπροσωπευτικό σε εθνικό επίπεδο τυχαίο δείγμα του πληθυσμού που διαμένει σε ιδιωτικό νοικοκυριό εντός της χώρας, ανεξάρτητα από τη γλώσσα, την ιθαγένεια ή το νομικό καθεστώς κατοικίας. Όλα τα ιδιωτικά νοικοκυριά και όλα τα πρόσωπα ηλικίας δεκαέξι ετών και άνω που ανήκουν στο νοικοκυριό είναι επιλέξιμα για συμμετοχή.
2. Αντιπροσωπευτικά τυχαία δείγματα συγκροτούνται τόσο για τα νοικοκυριά, που συνιστούν τις βασικές μονάδες δειγματοληψίας, συλλογής δεδομένων και ανάλυσης δεδομένων, όσο και για τα επιμέρους πρόσωπα στον πληθυσμό-στόχο.
3. Το δειγματοληπτικό πλαίσιο και οι μέθοδοι επιλογής των δειγμάτων διασφαλίζουν ότι σε κάθε πρόσωπο και νοικοκυριό στον πληθυσμό-στόχο αποδίδεται μια γνωστή και μη μηδενική πιθανότητα επιλογής.
4. Κατ' εξαίρεση, τα σημεία 1 έως 3 εφαρμόζονται στη Γερμανία αποκλειστικά στο μέρος του δείγματος που βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1177/2003 σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης.

4. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Όσον αφορά τις απαιτήσεις ακρίβειας για τις πλέον κρίσιμες μεταβλητές και τους στόχους παραγωγής αποτελεσμάτων σε επίπεδο τόσο επιμέρους χώρας όσο και Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνόλου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1177/2003 (άρθρο 9 και παράρτημα II) αναφέρεται στο ελάχιστο ουσιαστικό μέγεθος δείγματος που πρέπει να επιτευχθεί.

Οι επιμέρους χώρες ενδέχεται να επιθυμούν να έχουν μεγαλύτερα δείγματα για να καλύψουν εθνικές απαιτήσεις. Για να εκτιμηθεί η επίδραση σχεδιασμού με σκοπό τον προσδιορισμό των προς επίτευξη μεγεθών δείγματος, ο συγχρονικός διαρθρωτικός δείκτης του ποσοστού κινδύνου φτώχειας σε εθνικό επίπεδο, όπως ορίστηκε από το Συμβούλιο, λαμβάνεται ως στατιστική αναφοράς. Για τη διαχρονική συνιστώσα, αυτός ο συγχρονικός δείκτης μπορεί να προσδιοριστεί από το πρώτο έτος της κάθε σειράς διαχρονικών δεδομένων. Ο παράγοντας κατά τον οποίο το ζητούμενο μέγεθος δείγματος πρέπει να αυξηθεί ώστε να ληφθούν υπόψη οι μη απαντήσεις και οι επιδράσεις σχεδιασμού αξιολογείται από την κάθε χώρα με βάση την πείρα από το παρελθόν και τον προτεινόμενο σχεδιασμό έρευνας, σε συμφωνία με την Επιτροπή (Eurostat).

5. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Οι απαιτήσεις ακρίβειας όσον αφορά τη δημοσίευση των δεδομένων που συλλέχθηκαν για τις στατιστικές EU-SILC σχετίζονται με τον αριθμό των παρατηρήσεων δείγματος στις οποίες βασίζεται η στατιστική και με το επίπεδο μη απάντησης ανά θέμα (που προστίθεται στο σύνολο των μη απαντήσεων σε επίπεδο μονάδας). Η Επιτροπή δεν δημοσιεύει εκτίμηση εάν αυτή βασίζεται σε λιγότερες από 20 παρατηρήσεις δείγματος, ή εάν το ποσοστό μη απάντησης για το σχετικό θέμα υπερβαίνει το 50 %. Η Επιτροπή δημοσιεύει τα δεδομένα με ειδική ένδειξη, εάν η εκτίμηση βασίζεται σε 20-49 παρατηρήσεις δείγματος ή εάν το ποσοστό μη απάντησης για το σχετικό θέμα υπερβαίνει το 20 % και είναι κατώτερο ή ίσο με 50 %. Τα δεδομένα δημοσιεύονται κανονικά από την Επιτροπή όταν βασίζονται σε 50 ή περισσότερες παρατηρήσεις δείγματος και όταν η μη απάντηση ανά θέμα δεν υπερβαίνει το 20 %.

Όλες οι δημοσιεύσεις δεδομένων περιλαμβάνουν τεχνικές πληροφορίες για κάθε κράτος μέλος σχετικά με το ουσιαστικό μέγεθος δείγματος καθώς και μια γενική ένδειξη του τυπικού σφάλματος για τις κυριότερες τουλάχιστον εκτιμήσεις.

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ, ΤΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ EU-SILC

1. Προκειμένου να μελετηθούν οι μεταβολές με την πάροδο του χρόνου σε ατομικό επίπεδο και να υπολογιστεί ο δείκτης κοινωνικής συνοχής για την επίμονη εισοδηματική φτώχεια, όλα τα μέλη δείγματος που παραμένουν ή προστίθενται σε ιδιωτικά νοικοκυριά στην εθνική επικράτεια που καλύπτεται από την έρευνα διατηρούνται στο δείγμα EU-SILC για μια περίοδο («διάρκεια του πάνελ») τεσσάρων ετών τουλάχιστον.
2. Κατ' εξαίρεση από το σημείο 1, στα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν έναν περιστροφικό σχεδιασμό, η διάρκεια του πάνελ μπορεί να κυμαίνεται από ένα έως τουλάχιστον τέσσερα έτη για τα επαναλήμματα που εισάγονται κατά το πρώτο έτος.
3. Οι κανόνες για την παρακολούθηση των μελών δείγματος, των νοικοκυριών δείγματος και των συγκατοίκων παρέχονται παρακάτω:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κανόνες παρακολούθησης των μελών δείγματος, των νοικοκυριών δείγματος και των συγκατοίκων

Μέλη δείγματος	Ενέργεια
Μετακίνηση σε ιδιωτικό νοικοκυριό στο εθνικό έδαφος που καλύπτεται από την έρευνα	Ακολουθείται στο νέο τόπο εγκατάστασης του νοικοκυριού
Άλλο πρόσωπο που απουσιάζει προσωρινά, αλλά εξακολουθεί να θεωρείται μέλος του νοικοκυριού	Καλύπτεται μέσω του νοικοκυριού στο οποίο ανήκει
Πρόσωπο που δεν είναι πλέον μέλος ενός ιδιωτικού νοικοκυριού ή που έχει μετακινηθεί εκτός του εθνικού εδάφους που καλύπτεται από την έρευνα	Αποκλείεται από την έρευνα
Νοικοκυριά δείγματος	Ενέργεια
Το νοικοκυριό δεν ερευνήθηκε ένα μόνο έτος, λόγω της αδυναμίας εντοπισμού της διεύθυνσης, του μη οικιστικού ή ακατοίκητου χαρακτήρα της διεύθυνσης, της μη εύρεσης του νοικοκυριού (έλλειψη πληροφοριών για το τι συνέβη στο νοικοκυριό), ή της άρνησης συνεργασίας του νοικοκυριού	Αποκλείεται από την έρευνα
Δεν υπήρξε επαφή με το νοικοκυριό κατά το πρώτο έτος του πάνελ ή για δύο διαδοχικά έτη λόγω της αδυναμίας πρόσβασης στη διεύθυνση, επειδή το νοικοκυριό στο σύνολό του απουσιάζει προσωρινά ή δεν είναι σε θέση να απαντήσει λόγω ανικανότητας ή ασθένειας	Αποκλείεται από την έρευνα

Συγκάτοικοι	Ενέργεια
Πρόσωπο που μένει σε ένα νοικοκυριό που περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα μέλος δείγματος	Ακολουθείται
Πρόσωπο που μένει σε ένα νοικοκυριό που δεν περιλαμβάνει κανένα μέλος δείγματος	Αποκλείεται από την έρευνα

7. ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΙΣΗ

1. Σε περίπτωση μη απάντησης σε μεταβλητές για το εισόδημα σε επίπεδο συνιστώσας που έχει ως συνέπεια ελλείποντα στοιχεία, εφαρμόζονται κατάλληλες μέθοδοι στατιστικής τεκμαρτής εκτίμησης.
2. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε μεταβλητή για το ακαθάριστο εισόδημα σε επίπεδο συνιστώσας δεν συλλέγεται άμεσα, εφαρμόζονται κατάλληλες μέθοδοι στατιστικής τεκμαρτής εκτίμησης ή/και μοντελοποίησης για να ληφθούν οι ζητούμενες μεταβλητές-στόχοι.
3. Σε περίπτωση μη απάντησης σε ατομικό ερωτηματολόγιο από ένα νοικοκυριό δείγμα, εφαρμόζονται κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες στάθμισης ή/και τεκμαρτής εκτίμησης προκειμένου να εκτιμηθεί το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού.
4. Οι συντελεστές στάθμισης υπολογίζονται κατά τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η πιθανότητα επιλογής της μονάδας, μη απάντησης και, εάν χρειάζεται, ώστε να προσαρμόζεται το δείγμα στα εξωγενή στοιχεία σχετικά με την κατανομή των νοικοκυριών και των προσώπων στον πληθυσμό-στόχο, όπως ανά φύλο, ανά ηλικία (ηλικιακές ομάδες ανά πενταετία), ανά μέγεθος και σύνθεση του νοικοκυριού και ανά περιφέρεια (επίπεδο NUTS II), ή σχετικά με τα δεδομένα για το εισόδημα από άλλες εθνικές πηγές, εφόσον τα οικεία κράτη μέλη κρίνουν τα εξωγενή αυτά στοιχεία επαρκώς αξιόπιστα.
5. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή (Eurostat) κάθε απαιτούμενη πληροφορία όσον αφορά την οργάνωση και τη μεθοδολογία της έρευνας και, ιδίως, αναφέρουν τα κριτήρια που υιοθετήθηκαν για την επιλογή του σχεδιασμού και του μεγέθους του δείγματος.